

1. Mějme následující jazyky:

(a) $L_1 = \{ww^R \mid w \in \{a, b, c\}^*\}$

(b) $L_2 = \{w \mid w \in \{a, b, c\}^* \wedge \#_a(w) \bmod 2 = \#_b(w) \bmod 2 = 1\}$

Rozhodněte a dokažte, zda jazyky $L_1 \cap L_2$ a $L_1 \cup L_2$ jsou regulární. Pro důkaz regularity sestrojte příslušný konečný automat, nebo gramatiku. Pro důkaz neregularity použijte Pumping lemma, nebo Myhill-Nerodovu větu.

15 bodů

1. $\exists w \in \Sigma^* : w \in L_1 \wedge w \in L_2$
2. Aby slovo patřilo do L_2 , bude muset obsahovat $2k+1$ "a" a $2j+1$ "b", kde $k, j > 0$
3. Aby slovo patřilo i do L_1 , bude se slovo muset skládat ze dvou částí, kde druhá část vznikne reverzací první části. Takto vzniklé slovo ovšem bude mít sudou četnost symbolů "a", "b" i "c".
4. Z toho plyne, že neexistuje slovo w , které patří do L_1 a L_2 zároveň. Tudíž $L_1 \cap L_2 = \emptyset$ a $L_1 \cap L_2 \in \mathcal{L}_3$
5. Sestrojíme KA přijímající $L_1 \cap L_2$
 $\rightarrow \bigcirc$

$$(\forall k \in \mathbb{N}^+ : \exists w \in \Sigma^* : w \in (L_1 \cup L_2) \wedge |w| \geq k \wedge \forall xyz \in \Sigma^* : w = xyz \wedge |xy| \leq k \wedge |y| > 0 \Rightarrow \exists i \in \mathbb{N} : xy^iz \notin (L_1 \cup L_2)) \Rightarrow (L_1 \cup L_2) \notin \mathcal{L}_3$$

$$w = a^k b^2 a^k$$

$$x = a^{\alpha_1} \quad \alpha_2 > 0$$

$$y = a^{\alpha_2} \quad \alpha_1 + \alpha_2 \leq k$$

$$z = a^{k-\alpha_1-\alpha_2} b^2 a^k$$

$$i = 3$$

$$xy^3z = a^{k+2\alpha_2} b^2 a^k$$

slovo nepatří do L_1 , jelikož $\alpha_2 > 0$, tak

$k+2\alpha_2 > k$. Počet "a" na začátku se nebude rovnat počtu "a" na konci, tudíž druhá část nebude reverzací první části. Zároveň slovo nepatří ani

do L_2 , jelikož počet "b" i "a" je sudý.

Tím pádem slovo nenáleží $L_1 \cup L_2$ a $L_1 \cup L_2 \notin \mathcal{L}_3$.

2. Uvažujme jazyk $L_3 = \{puvw \mid p, v \in \{a, b\}^*, u, w \in \{c, d\}^*, (p = v^R \vee u = w^R)\}$

(a) Sestrojte bezkontextovou gramatiku G_3 takovou, že $L(G_3) = L_3$.

(b) Sestrojte zásobníkový automat Z_3 takový, že $L(Z_3) = L_3$.

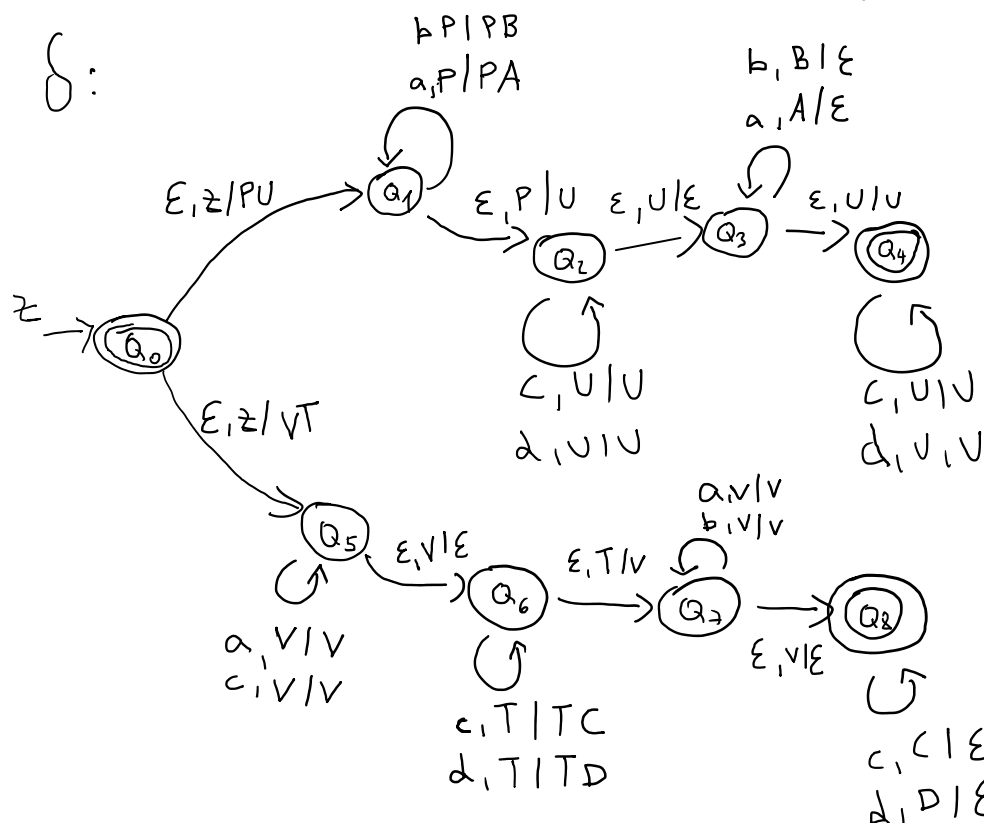
10 bodů

a, $G = (\{P, U, V, T, S\}, \{a, b, c, d\}, R, S)$

R:

$$\begin{aligned} S &\rightarrow PU \mid VT \\ P &\rightarrow aPa \mid bPb \mid U \\ U &\rightarrow cU \mid dU \mid \epsilon \\ T &\rightarrow cTc \mid dTd \mid V \\ V &\rightarrow aV \mid bV \mid \epsilon \end{aligned}$$

b, $K A = (\{Q_0, Q_1, Q_2, Q_3, Q_4, Q_5, Q_6, Q_7, Q_8\}, \{a, b, c, d\}, \{z, P, U, A, B, V, T, \epsilon\}, \delta, Q_0, \epsilon, \{Q_4, Q_8, Q_0\})$

3. Rozhodněte a dokažte následující tvrzení:

- (a) $\exists L_1 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$ takový, že jeho doplněk $\overline{L_1}$ je konečný jazyk.
- (b) $\exists L_1 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$ takový, že $\forall L_2 \in \mathcal{L}_3 : L_1 \cap L_2 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$
- (c) $\exists L_1 \in \mathcal{L}_3$ takový, že $\forall L_2 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3 : L_1 \cap L_2 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$

a) Pokud $\overline{L_1} \in \mathcal{L}_{FIN}$ pak $\overline{L_1} \in \mathcal{L}_3$. Ovšem pokud $\overline{L_1} \in \mathcal{L}_3$ z uzavěrových vlastností plyne, že i $\overline{\overline{L_1}} \in \mathcal{L}_3$. ovšem $\overline{\overline{L_1}} = L_1$, což vede ke sporu, protože nemůže platit, že $L_1 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3 \wedge L_1 \in \mathcal{L}_3$. Tvrzení neplatí.

b) Dokaž sporem:

$$1, \forall L_1 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3 : \exists L_2 \in \mathcal{L}_3 : L_1 \cap L_2 \notin \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$$

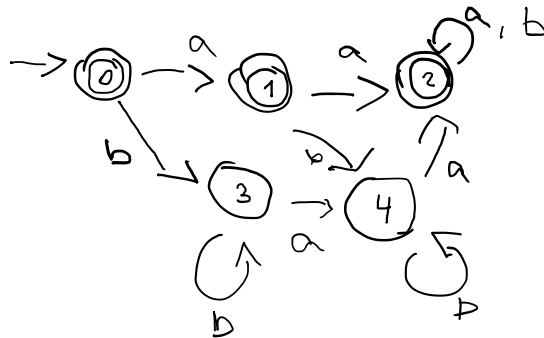
2, pokud $L_2 = \emptyset$, pak pro $\forall L_1 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3 : L_1 \cap L_2 = \emptyset$, tudíž $L_1 \cap L_2 \notin \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$.

3, platí negace tvrzení, tudíž tvrzení neplatí

c, Pokud $L_1 = \Sigma^*$, pak pro $\forall L_2 \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3 : L_1 \cap L_2 = L_2$ tím pádem i $(L_1 \cap L_2) \in \mathcal{L}_2 \setminus \mathcal{L}_3$. Tvrzení platí.

4. Uvažujme jazyk $L = \{w \in \{a,b\}^* \mid \#_a(w) \geq 2 \vee \#_b(w) = 0\}$. Sestrojte relaci pravé kongruence \sim , která splňuje následující dvě podmínky: 1) L je sjednocením některých tříd rozkladu Σ^*/\sim a 2) index \sim je o jedna větší než index \sim_L . 10 bodů

1) Sestrojíme úplný deterministický KA, přijímající jazyk L

2) Ověříme, že jde o minimální KA, který přijímá L .

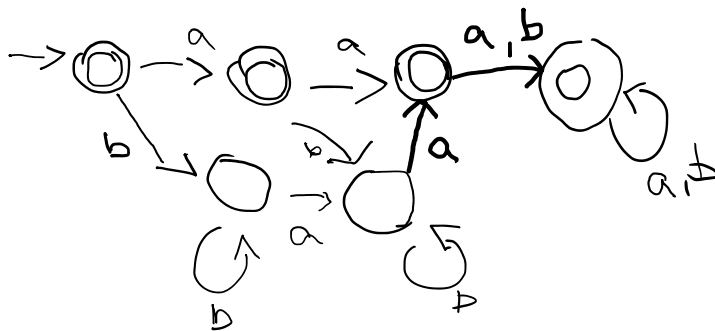
0	a	b
I 0	I	II
I 1	I	II
2	I	I
II 3	II	II
II 4	I	II

1	a	b
I 0	I	III
1	II	IV
II 2	II	II
III 3	IV	III
IV 4	II	IV

2	a	b
I 0	...	...
II 1	...	...
III 2	...	...
IV 3	...	...
V 4	...	...

3) KA je minimální, tudíž počet jeho stavů odpovídá indexu \sim_L

4) Sestrojíme druhý KA, kde přidáme 1 stav.

5) Sestrojíme výslednou relaci kongruence, která odpovídá tomuto KA.

$$\forall u, v \in \Sigma^*: u \sim v \Leftrightarrow \left(\begin{aligned} &(\#_a(u) = \#_a(v) = 0 \wedge \#_b(u) = \#_b(v) = 0) \\ &\vee (\#_a(u) = \#_a(v) = 1 \wedge \#_b(u) = \#_b(v) = 0) \\ &\vee (\#_a(u) = \#_a(v) = 2) \\ &\vee (\#_a(u) = \#_a(v) = 0 \wedge \#_b(u) > 0 \wedge \#_b(v) > 0) \\ &\vee (\#_a(u) = \#_a(v) = 1 \wedge \#_b(u) > 0 \wedge \#_b(v) > 0) \\ &\vee (\#_a(u) \geq 3 \wedge \#_a(v) \geq 3) \end{aligned} \right)$$